



ЕКОНОМІЧНІ, ФІНАНСОВО- ОБЛІКОВІ ТА ПРАВОВІ ПРОБЛЕМИ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ

КОЛЕКТИВНА МОНОГРАФІЯ

Дніпро
«Герда»
2016

УДК 65.011.4 (0.75)
ББК 65.050.9(2)
Е45

Рецензенти:

Ковальчук Костянтин Федорович – д-р. екон. наук, професор,
Національна металургійна академія України

Мазур Ірина Михайлівна – д-р. екон. наук, професор,
Івано-Франківський університет права імені Короля Данила
Галицького

Череп Алла Василівна – д-р. екон. наук, професор, академік АЕН
України, Запорізький національний університет

Головний редактор

Савчук Л.М. - к.е.н., професор, Національна металургійна
академія України

*Рекомендовано вченою радою Національної металургійної академії
України (протокол № 10 від 31.10.2016р.)*

Економічні, фінансово-облікові та правові проблеми
Е45 діяльності підприємств: монографія/ за заг. ред. Л.М.Савчук.
– Дніпро: Герда, 2016. – 336с.

ISBN 978-617-7097-58-6

Монографія виконана в межах теми дослідження «Методологія управління підприємствами різних організаційно-правових форм та форм власності» (державний реєстраційний номер 0107U001146) і розрахована на широке коло вітчизняних фахівців, науковців, політиків, державних службовців. Представлено результати досліджень науковців з питань теорії, методики та практики економічної, фінансово-облікової та правової діяльності підприємств.

УДК 65.011.4 (0.75)
ББК 65.050.9(2)

Матеріали подано в авторській редакції.

*При повному або частковому відтворенні матеріалів даної монографії
посилання на видання обов'язкове.*

*Представлені у виданні наукові доробки та висловлені думки
Належать авторам.*

ISBN 978-617-7097-58-6

© Колектив авторів, 2016

7.7 Венчурне підприємництво як напрямок мобілізації ресурсів ефективної господарської діяльності та розвитку підприємств

Ефективна господарська діяльність будь-якого підприємства, а особливо інноваційного, вимагає фінансових вкладень. Всі джерела фінансування підприємств можна поділити на дві категорії:

1) залучені інвестиції, які не підлягають поверненню – це джерела фінансування, які утворюють власний капітал підприємства. До них відносяться асигнування з бюджетів всіх рівнів, фондів підтримки підприємництва, які надаються на безоплатній основі; власні фінансові кошти підприємства та іноземні інвестиції;

2) залучені інвестиції (позикові кошти), які підлягають поверненню в чітко встановлений термін та з виплатою процентів за використання. До них відносяться банківські кредити, державні кредити, одержані на умовах повернення, кредити іноземних інвесторів, облігаційні позики, векселі та інші позичені кошти [1, с. 363].

Враховуючи сучасний стан економіки країни та обмежені фінансові ресурси підприємств, постає питання підтримки ефективної господарської діяльності підприємств шляхом розширення можливостей залучення додаткових зовнішніх фінансових ресурсів, у тому числі венчурного характеру. Венчурне фінансування в усіх розвинених країнах зарекомендувало себе як один з найбільш дієвих інструментів промислового освоєння нової техніки і технологій, посилення конкурентних позицій товаровиробників на внутрішніх та зовнішніх ринках, зниження індивідуальних ризиків інвесторів [2, с. 45]. Однак в Україні це джерело формування фінансових ресурсів поки ще не набуло належного рівня розвитку як з кількісної, так і якісної сторони.

Шлях розвитку підприємств, на нашу думку, повинен полягати у створенні комплексної системи управління господарською діяльністю підприємства, яка, повинна містити фінансовий механізм стимулювання інноваційної діяльності підприємств. Останній пропонується розглядати як корпоративне венчурне інвестування розвитку підприємств. Досвід найбільш успішних у інноваційній сфері країн свідчить, що венчурне

підприємництво є важливою формою фінансування інноваційних проектів, що не лише стимулює інноваційні процеси на окремо взятому підприємстві, а й позитивно впливає на ринок інновацій загалом.

Венчурне інвестування здійснюється в двох основних формах: шляхом придбання акцій нових підприємств або за допомогою надання різного роду кредитів. В таблиці 1 представлено порівняльну характеристику корпоративних венчурних інвестицій [3, с. 46-51].

Таблиця 1

Порівняльна характеристика корпоративних венчурних інвестицій

Категорії	Прямі корпоративні венчурні інвестиції	Інвестиції за рахунок корпоративних венчурних фондів
Тип інвестування	Корпорація здійснює інвестування через створені проекти (підприємства) шляхом участі в акціонерному капіталі.	Корпорація створює корпоративний венчурний фонд, який шукає цікаві об'єкти та інвестує їх.
Механізм інвестування	Інвестиційний комітет корпорацій. Квазіфонд, який в повній мірі підпорядковується топ-менеджерам корпорації та управляється ними. Функціонування компанії Спін-офф. Організація стратегічних альянсів з інвестиційними компаніями.	Створення внутрішньої корпоративної організації, яка наділена оперативною самостійністю та має представників корпорації у своїй раді директорів. Створення фонду, управління якого передбачає наявність зовнішніх управлінців. Створення спеціального професійного фонду, який залучає джерела сторонніх інвесторів.
Характеристика проектів	«Зрошення» компаній, надання їм організаторської, юридичної, технічної допомоги. Залучення на підприємство джерел сторонніх венчурних інвесторів за умови фінансових гарантій з боку корпорацій.	Інвестування в малі інвестиційні підприємства, які працюють в секторах, що викликають стратегічну зацікавленість для корпорацій. Можливість встановлення партнерських відносин між ними і корпораціями.

Джерело: Складено авторами

Таблиця 2

Стратегії корпоративного венчурного інвестування (складено авторами)

Вид стратегії	Що передбачає	Що забезпечує
Пряме (корпоративне) венчурне інвестування	Безпосереднє інвестування великої корпорації в капітал малого підприємства з метою фінансового забезпечення реалізації венчурного проекту на даному підприємстві	<ul style="list-style-type: none"> – технологічні зміни, що передбачають низку заходів, спрямованих на якісні перетворення процесу виробництва на підприємстві за рахунок проведення науково-дослідних та проектно-конструкторських досліджень; – можливість значного розширення обсягів впровадження технологічних інновацій шляхом розробки декількох проектів з низьким ризиком їх невдалої реалізації; – використання переваг підприємницької культури малих підприємств, що інвестуються, при здійсненні венчурних проектів; – можливість обрання найменш ризикових варіантів інвестування капіталу у власну діяльність або придбання іншого підприємства з високим потенціалом розвитку
Венчурне «вигодовування»	Поряд з інвестуванням корпорацією свого венчурного капіталу у підприємство також надається управлінська допомога у вигляді маркетингу, виробничих процесів і проведення дослідження по венчурному проекту	<ul style="list-style-type: none"> – можливість виникнення супутньої інновації при розробці і реалізації основної інноваційної ідеї підприємства, яка не завжди відповідає основній діяльності підприємства або має високий ризик впровадження; – додатковий спосіб реалізувати власну підприємницьку енергію або супутню технологію для корпорації
Створення сумісних підприємств (СП)	На сучасному етапі розвитку економіки розглядається в якості цікавого стратегічного напрямку	– ймовірність забезпечення конкурентних переваг кожного учасника за рахунок вдалого поєднання їх матеріальних, грошових та інтелектуальних ресурсів
Внутрішні венчурні проекти	В організаційній структурі підприємства виділяється окремий підрозділ або організаційна одиниця для розробки заходів по створенню і впровадженню інновацій, або завоюванню інших стратегічних ринків	– націлена на розвиток нового бізнесу, полягає в тому, що підприємницька сфера розвивається в межах існуючого великого підприємства і відповідальність за весь інноваційний процес полягає на одного венчурного менеджера, який відповідає за розробку товару, його виробництво та початковий маркетинг

Розглянемо та надамо узагальнену сутнісну характеристику існуючим стратегіям корпоративного венчурного інвестування, які можуть бути використанні підприємствами в процесі свого розвитку (табл. 2).

Отже, корпорації можуть брати участь у венчурному фінансуванні трьома основними способами. Перш за все, вони безпосередньо фінансують створення малих підприємств. Венчурний капітал повністю функціонує на підприємстві і лише частково використовується для фінансування інших операцій. Материнське підприємство при цьому має всі права на розробку і впровадження інновації, що при умові її успішної реалізації на ринку забезпечить йому певні матеріальні вигоди. Масове виробництво продукції налагоджується вже великим підприємством на основі малого підприємства, існування якого в цих випадках є тимчасовим.

Згідно з другим варіантом венчурного фінансування великі корпорації створюють невеликі венчурні підприємства у вигляді філій, особливістю яких є інвестиційне спрямування. У формі інвестиційного венчурного підприємства створюється фонд, який використовується тривало і спеціально для надання позик на розробку та освоєння винаходів, зроблених поза межами материнських підприємств. Такі фонди переважно формуються об'єднаними зусиллями декількох великих корпорацій. При цьому можуть утворюватись декілька невеликих інвестиційних підприємств, об'єднаних між собою з метою моніторингу і реалізації інноваційних ідей.

Третій спосіб участі корпорацій у венчурному фінансуванні передбачає створення спеціалізованих інвестиційних підприємств венчурного капіталу, які функціонують самостійно і незалежно. Створюються підприємства венчурного капіталу шляхом об'єднання коштів різними власниками. Тут корпорації є важливими, але й єдиними учасниками. За допомогою підприємств венчурного капіталу корпорації фінансують малі підприємства.

Найважливішою рисою венчурного інвестування є участь інвестора у господарській діяльності підприємства, органах управління з метою сприяти збільшенню його вартості та подальшого продажу своєї частки [4, с. 294].

Таблиця 3

Стадії життєвого циклу венчурних інвестицій (складено авторами на основі [5; 6])

Стадія	Основна мета інвестування	Джерело венчурного капіталу	Попередньо розрахований дохід	Величина ризику	Термін окупності
Seed «рання», «початкова»	Проведення НДДКР, формування бізнес-планів і маркетингових досліджень	«Бізнес-ангели», «сім'я та друзі»	Більше 50% річних (а іноді і більше 100%)	Дуже високий фінансовий ризик	До 10 років
Start-up «старт», «початкова»	Організація виробництва, створення прототипу нового виробу	Венчурні фонди, «бізнес-ангели», державні фонди (гранти)	Біля 35% річних (до 50%)	Високий фінансовий ризик	В середньому 5-7 років
Early stage «раннє зростання»	Входження на ринок, завершення науково-дослідних робіт, підвищення кваліфікації кадрів, створення реклами, мережі збуту	Венчурні фонди, банки	До 30% річних	Зниження фінансового ризику	В середньому 4-7 років
Expansion «розширення»	Розширення виробництва та збуту, оновлення продукції, збільшення оборотних засобів, поліпшення системи збуту	Банки, корпорації	Від 20% до 30% річних	Низький фінансовий ризик	В середньому 2-5 років
Exit «вихід», «фаза ліквідності»	Фінансування виходу підприємства на ринок цінних паперів, придбання підприємства	Банки, публічні ринки, великі корпорації	До 20-25% річних	Ризик незначний і пов'язаний головним чином із зовнішніми факторами	До 1 року

Процес венчурного інвестування може бути поділено на певні стадії. Вони приблизно відповідають стадіям життєвого циклу підприємства або інвестиції, які налічують п'ять стадій циклу формування венчурного капіталу (табл. 3).

На етапі Seed («рання», «посівна») виділяється початкова бізнес-ідея і визначаються перспективи її реалізації при дуже високому фінансовому ризику, підприємства як такого ще не існує, йде процес формування бізнес-планів та проводяться маркетингові дослідження.

На етапі Start Up («початкова», «старт») підприємство тільки створюється, має дослідні зразки, намагається організувати виробництво і вихід продукції на ринок.

На етапі Early stage, early growth («раннє зростання») підприємство здійснює випуск і комерційну реалізацію готової продукції, хоча поки і не має стійкого прибутку.

На етапі Expansion («розширення») підприємство займає певні позиції на ринку, стає прибутковим, йому потрібні розширення виробництва та збуту, проведення додаткових маркетингових досліджень, збільшення основних фондів і капіталу.

Етап Exit («вихід») – це етап розвитку підприємства, на якому відбувається продаж акцій стратегічному інвестору або їх первинне розміщення на фондовому ринку.

З табл. 3 можна побачити велику економічну цінність неформальних інвесторів венчурного капіталу («бізнес-ангелів» – приватних венчурних інвесторів). Їх позитивний вплив на розвиток бізнесу виражається в підтримці венчурних підприємств на ранніх стадіях їх розвитку, в динамічності та гнучкості фінансування, одночасно включає інвестиції в акціонерний капітал, кредитні ресурси чи поєднання того й іншого, в комплексній підтримці профінансованих підприємств з розвитку управління, маркетингової стратегії, встановленню контактів, бізнес-планування, що спрощує надалі отримання цими підприємствами фінансування з інших джерел.

Отже, з одного боку для підприємства спосіб фінансування діяльності та розвитку буде залежати від того, на якій стадії життєвого циклу перебуває підприємство, а джерело фінансування треба вибирати виходячи з вартості залучених ресурсів і достатності їх обсягу для розвитку підприємства.

З іншого боку, лише деяким підприємствам необхідне зовнішнє фінансування на кожній стадії життєвого циклу. Більш того, на практиці деякі венчурні інвестори здатні забезпечити підприємству фінансування на всіх стадіях, а у багатьох випадках різниця між стадіями венчурного інвестування є досить умовною.

На сьогоднішній день в Україні корпоративне венчурне інвестування може здійснюватися практично на всіх стадіях венчурного інвестування, але реально – на перших двох. Тому, найбільш оптимальним буде визначення такого підходу до мобілізації ресурсів підприємства, який передбачає створення особливого фінансового механізму, в основу якого буде покладено створення корпоративного венчурного підприємництва.

Даний підхід передбачає створення такого стратегічного союзу, учасниками якого можуть бути не тільки представники середнього і великого бізнесу, але і малі підприємства з метою підвищення конкурентоспроможності кожного з партнерів і нової організації в цілому.

Головною перевагою таких утворень для підприємств є засновані на синергетичному ефекті довготривалі взаємовигідні взаємодії суб'єктів різних форм власності і господарювання, які дозволяють не тільки об'єднати елементи ресурсного потенціалу кожного з партнерів на основі взаємодоповнення (наприклад, нових технологій, кваліфікованих кадрів, об'єктів інтелектуальної власності, торговельних мереж тощо), а й значно розширити додаткові джерела фінансування та збуту, диверсифікації підприємницьких ризиків. Це створює в перспективі додаткові можливості економічного зростання і розвитку нової господарської структури на основі більш ефективних комбінацій бізнесу і посилення сильних сторін кожного з партнерів на основі виведення нової конкурентоспроможної продукції на ринок продукції машинобудування.

Основні організаційні принципи створення стратегічного союзу венчурного фінансування підприємств полягають в наступному.

1. Інвестиційний потенціал вкладається в венчурний фонд, який знаходиться під оперативним управлінням керівника венчурної компанії. Фонд, в свою чергу, набуває частки в

підприємствах на обмежений термін, зазвичай не більше ніж на 7-10 років, до тих пір, поки ринок не буде здатний повернути вкладений капітал зі значним прибутком. Як правило, фонди інвестують отримані кошти в досить велику кількість проектів (10-20). Це є необхідною стратегією диверсифікації ризиків, оскільки значна частина проектів виявиться збитковою, проте невелика частка профінансованих підприємств зможе принести сотні і навіть тисячі відсотків прибутку.

Слід зазначити, що поряд з наданням інвестицій в обмін на частку в підприємстві венчурний фонд може передавати реципієнтам частину коштів в формі довгострокових кредитів без застави.

2. Організаційно-правовою структурою, яку пропонується застосовувати для венчурного фонду підприємств, є командитне товариство. Командитне (змішане) товариство об'єднує поряд із дійсними членами, які несуть повну (необмежену) відповідальність, учасників за принципом обмеженої відповідальності (тобто майнова відповідальність поширюється лише на внесок, зроблений учасником у капітал товариства). Лише дійсні члени товариства володіють правом голосу в таких підприємствах [7].

Найважливішою перевагою командитного товариства в порівнянні з іншими організаційно-правовими формами є його податкова прозорість, або відсутність «подвійного оподаткування», коли податки сплачуються лише самими партнерами при отриманні ними доходу, а саме партнерство податками не обкладається.

Крім того, створення командитного товариства дозволяє визначити умови управління фондом, які можуть змінюватись в залежності від побажань усіх партнерів. При цьому інвестори і управлінський апарат фонду будуть зацікавлені в досягненні загальної кінцевої мети – отримання максимального прибутку та захищені від можливих помилок кожної з сторін завдяки юридично закріпленним правилам управління.

3. Успіх стратегічного союзу венчурного фінансування багато в чому визначається розробкою місії, загальних стратегічних цілей і стратегій нової комбінації бізнесу, врахуванням взаємних інтересів партнерів і їх внесків у спільну справу, а також створенням координаційних механізмів, що

дозволяє вчасно вирішувати внутрішні протиріччя і конфлікти. Все це вимагає системного менеджменту, який дозволяє мінімізувати витрати і максимізувати прибуток за рахунок компенсації слабких сторін кожного з партнерів і посилення переваг спільного бізнесу.

Серед основних мотивів зазначеного вище інтеграційного перетворення підприємств є отримання:

1. Синергетичного ефекту:

– підвищення ефективності шляхом ліквідації виконання однакових функцій та централізації управлінських процесів на підприємствах;

– отримання економії шляхом зниження середньої величини витрат в розрахунку на одиницю продукції при збільшенні обсягу виробництва через те, що постійні витрати підприємства будуть розподілені пропорційно до більшого обсягу виробництва;

– взаємодоповнюючі дії активів двох або декількох організацій, сукупний результат, яких набагато перевищує суму результатів їх окремих дій. Синергетичний ефект в даному випадку виникає завдяки економії, обумовленої масштабами діяльності, комбінування взаємодоповнюючих ресурсів, фінансової економії за рахунок зниження витрат, збільшення ринкової міцності через зниження конкуренції, взаємодоповнюваність в сфері досліджень.

2. Підвищення фінансової стійкості.

3. Створення та накопичення досягнень науково-технічного прогресу, процедур і правил раціонального здійснення економічної діяльності. В рамках утворення нової організаційної структури виникають науково-дослідні підрозділи.

4. Інноваційний розвиток підприємств, у тому числі і з використанням інтеграційних процесів венчурного стратегічного союзу, найчастіше означає підвищення ефективності, генерування значних фінансових потоків, що, в свою чергу, визначає підвищену увагу з боку держави, а отже її зацікавленість у підтримці та допомозі.

Таким чином, розгляд інтегрованої групи як синергетичної системи дозволяє припустити, що інтеграційні процеси повинні приводити до появи синергетичного ефекту, при якому доходи від спільного використання ресурсами перевищують суму

доходів від використання тих же ресурсів окремо кожним підприємством.

Підсумовуючи результати проведеного дослідження можна зробити висновки, що підприємствам, виходячи з проблеми недостатності джерел внутрішнього фінансування господарської діяльності та розвитку, необхідно вирішувати питання мобілізації ресурсів за рахунок залучення зовнішніх джерел, зокрема, у вигляді венчурного підприємництва.

Список джерел

1. Управлінська, фінансова та маркетингова діяльність підприємств в умовах нестійкої економіки: монографія / за заг. Ред. К.Ф.Ковальчука – Дніпропетровськ: Пороги, 2016. – 516 с. / Глуценко Л.Д., Пілявоз Т.М. Фінансові аспекти підтримки інноваційного розвитку промислових підприємств. – С. 361 – 368.

2. Інноваційна Україна 2020 : національна доповідь / за заг. Ред.В.М. Гейця та ін. ; НАН України. – К., 2015. – 336 с. : табл., рис <http://ief.org.ua/docs/nr/4.pdf> стр. 123-125.

3. Рогова Е.М. Корпоративное венчурное инвестирование и его роль в повышении инновационной активности компаний / [Е.М. Рогова, А.В. Золотарёв, Э.А. Фияксель] // Экономика и управление. – 2008. – № 3, (35). – С. 46-51.

4. Хома І.Б. Венчурне інвестування як спосіб реалізації інноваційно–інвестиційного потенціалу в державі / [І.Б. Хома, О.В. Войтків, Г.В. Чепіль, Х.Б. Демчук] // Науковий вісник НЛТУ України. – 2011. – № 21, (3). – С. 292-298.

5. Семенов А.С. Венчурное финансирование инновационной деятельности / А.С. Семенов, А.И. Каширин // Инновации. – 2006. – № 1, (88). – С. 31-36.

6. Скоблякова И.В. Инновационные системы и венчурное финансирование / И.В. Скоблякова. – М.: «Издательство Машиностроение – 1», 2006. – 210 с.

7. Господарський кодекс України : від 16.01.2003 № 436-IV [Електронний ресурс] // Відомості Верховної Ради України (ВВР). – Оф. Вид. Від 2003 р., № 18-22, ст. 144 станом на 04.07.2013. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/go/436-15>.

© Пілявоз Т.М., Глуценко Л.Д., 2016

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ	5
1.1. Економічні системи та їх моделі	
Червак Олеся Юріївна , к.ф.-м.н., доцент, ДВНЗ «Ужгородський національний університет»	5
1.2. Теоретичне узагальнення та виявлення соціально-економічної сутності підприємницької діяльності	16
Куряча Наталя Вікторівна , старший викладач, Дніпропетровський національний університет імені Олеся Гончара	
1.3. Теоретичні та практичні засади економічної діяльності підприємств в рамках вибору тіншової або офіційної економіки	30
Нікіфорова Лілія Олександрівна , к.е.н., доцент, Шиян Анатолій Антонович , к.ф.-м.н., доцент, Вінницький національний технічний університет	
1.4. Концептуальні основи визначення та класифікації витрат в сучасних умовах	42
Бондаренко Тетяна Юріївна , к.е.н., доцент, Криворізький економічний інститут ДВНЗ «КНЕУ ім. В.Гетьмана»	
1.5. Проектний метод організації консалтингової діяльності	50
Савчук Лариса Миколаївна , к.е.н., професор, Делієв Сергій Костянтинович , аспірант, Палько Олег Миколайович , Національна металургійна академія України	

РОЗДІЛ 2. СУЧАСНИЙ СТАН ЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ ВУГІЛЬНОЇ, АГРАРНОЇ ТА ТУРИСТИЧНОЇ ГАЛУЗЕЙ	56
2.1. Формування збутових мереж в умовах нестабільності попиту на вугілля	56
Залознава Юлія Станіславівна , д.е.н., старший науковий співробітник, Трушкіна Наталія Валеріївна , м.е.н., Інститут економіки промисловості НАН України (м. Київ)	
2.2. Стратегії розвитку технічного забезпечення фермерських та особистих селянських господарств	64
Кадирус Ірина Григорівна , к.е.н., доцент, Дніпропетровський державний аграрно-економічний університет	
2.3. Ефективність економічного оздоровлення сільськогосподарських підприємств в умовах невизначеності	74
Ткаченко Олександр Сергійович , викладач, Дніпропетровський державний аграрно-економічний університет	
2.4. Дослідження проблем функціонування суб'єктів туристичної індустрії	87
Бандоріна Лілія Миколаївна , к.е.н., доцент, Удачина Катерина Олександрівна , асистент, Бандоріна Олена Олександрівна , Національна металургійна академія України	
2.5. Сучасний стан і основні тенденції розвитку підприємств роздрібною торгівлі	98
Орлова Вікторія Миколаївна , к.т.н., доцент, Дніпропетровський університет імені Альфреда Нобеля	

РОЗДІЛ 3. КАДРОВИЙ ПОТЕНЦІАЛ ПІДПРИЄМСТВ: ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ТА ОЦІНКА ЕФЕКТИВНОСТІ	105
3.1. Нормативно-правове забезпечення управління персоналом в Україні	105
Лаптєв В'ячеслав Ігорович , к.е.н., доцент, Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця	
3.2. Впровадження новітніх сучасних інноваційних технологій в управлінні персоналом на підприємствах	114
Дашко Ірина Миколаївна , к.е.н., доцент кафедри обліку та менеджменту, Криворізький факультет Запорізького національного університету	
3.3. Оцінка ефективності праці в контексті економічної діяльності підприємства	123
Ткаченко Олена Вікторівна , к.е.н., доцент, Криворізький факультет Запорізького національного університету	
3.4. Розвиток кадрового потенціалу на основі стратегічного вибору торговельного підприємства	131
Гармідер Лариса Дмитрівна , д.е.н., доцент, ДВНЗ «Український державний хіміко-технологічний університет»	
Гончар Лариса Анатоліївна , к.е.н., доцент, Дніпропетровський університет імені Альфреда Нобеля	
РОЗДІЛ 4. ТЕОРЕТИЧНІ ТА -МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОБЛІКУ НА ПІДПРИЄМСТВАХ	141
4.1. Теоретико-методичні підходи до оцінки цінності аналітичної інформації	141
Лазаришин Андрій Віталійович , аспірант, Національний університет водного господарства та природокористування	

4.2. Конвергенція обліково-аналітичних та фіскальних механізмів інвестування в Україні	147
Лобода Наталія Олександрівна , к.е.н., доцент, Львівський національний університет ім. І.Франка	
4.3. Актуальні проблеми обліку фінансових інвестицій у гірничо-збагачувальних підприємствах Криворіжжя	159
Шендригоренко Марина Трохимівна , к.е.н., доцент, Донецький національний університет економіки і торгівлі імені Михайла Туган - Барановського	
4.4. Визнання і оцінка результатів основної операційної діяльності	168
Волков Дмитро Петрович , к.е.н., доцент, Криворізький економічний інститут ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана»	
РОЗДІЛ 5. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОБЛІКУ ТА ПОРЯДОК ОРГАНІЗАЦІЇ АУДИТУ НА ПІДПРИЄМСТВАХ	176
5.1. Вдосконалення організації обліку основних засобів підприємства	176
Павлова Галина Євгеніївна , д.е.н., професор, Твердовський Артем Олександрович , Дніпропетровський державний аграрно-економічний університет	
5.2. Порядок визнання та оцінка обліку дебіторської заборгованості підприємства	184
Приходько Ігор Павлович , д.н. з держ.у., професор, Трюхан Анастасія Ігорівна , Дніпропетровський державний аграрно-економічний університет	
5.3. Облікове забезпечення статистичного аналізу ефективності маркетингової політики	195
Поліщук Ірина Романівна , к.е.н., доцент, Житомирський державний технологічний університет	

5.4. Особливості визначення логістичних витрат: їх облік та оподаткування	204
Адамовська Вікторія Сергіївна , к.е.н., доцент, Мартиненко Вікторія Миколаївна , ДВНЗ «Криворізький національний університет»	
5.5. Порядок організації та аудит розрахунків за зобов'язаннями в системі матеріального забезпечення аграрних формувань	212
Павлова Галина Євгеніївна , д.е.н., професор, Марченко Костянтин Костянтинович , Щербачук Аліна Олегівна , Дніпропетровський державний аграрно-економічний університет	
5.6. Внутрішній аудит як необхідна складова контролю товарних запасів торгівельних підприємств в Україні	220
Долбнєва Деніза Вадимівна , к.е.н., доцент, Львівський національний університет імені Івана Франка	
РОЗДІЛ 6. ДІЯЛЬНІСТЬ БАНКІВ ТА СТРАХОВИХ КОМПАНІЙ В УМОВАХ ФІНАНСОВОЇ НЕСТАБІЛЬНОСТІ	228
6.1. Причини та наслідки банківської кризи в умовах фінансової нестабільності	228
Катан Людмила Ігорівна , д.е.н., професор, Добровольська Олена Володимирівна , к.е.н., доцент, Дніпропетровський державний аграрно-економічний університет	
6.2. Управління дохідністю кредитного портфеля та методи ціноутворення за кредитами	238
Демчук Наталія Іванівна , д.е.н., професор, Коваль Аліна Миколаївна , Дніпропетровський державний аграрно-економічний університет	

6.3. Застосування методів комерційними банками для захисту кредитних ризиків	247
Павленко Оксана Павлівна , к.е.н., доцент, Діхтимиров Антон Сергійович , Дніпропетровський державний аграрно-економічний університет	
6.4. Підходи до управління фінансовим станом страховика	255
Журавльова Тетяна Олександрівна , к.е.н., професор, Одеський національний університет імені І.І.Мечникова	
РОЗДІЛ 7. ПРОБЛЕМИ ФІНАНСУВАННЯ ТА САМОФІНАНСУВАННЯ ПІДПРИЄМСТВ В СУЧАСНИХ УМОВАХ	264
7.1. Фінансовий менеджмент, інтелектуальний капітал і ринкова вартість підприємства	264
Турило Анатолій Михайлович , д.е.н., професор, ДВНЗ «Криворізький національний університет»	
7.2. Удосконалення фінансової діагностики платоспроможності підприємств	272
Сокиринська Ірина Геннадіївна , к.е.н., доцент, Аберніхіна Ірина Георгіївна , к.е.н., доцент, Національна металургійна академія України	
7.3. Особливості фінансування підприємств в сучасних умовах	284
Гончарук Сергій Васильович , аспірант, Харківський гуманітарний університет «Народна українська академія»	
7.4. Джерела формування капіталу підприємства та шляхи їх оптимізації	294
Черничко Тетяна Володимирівна , д.е.н., професор, Сочка Ганна Федорівна , Мукачівський державний університет	

- 7.5.** Фінансове планування як основа підвищення ефективності використання ресурсів підприємства 302
Суботіна Ганна Олександрівна, асистент,
Валенюк Наталія Валеріївна, старший викладач,
Національна металургійна академія України
- 7.6.** Використання показників EVA і MVA в управлінні вартістю інвестиційного проекту 311
Калініченко Зоя Дмитрівна, к.е.н., доцент,
Дніпропетровський національний університет ім.О.Гончара
- 7.7.** Венчурне підприємництво як напрямок мобілізації ресурсів ефективної господарської діяльності та розвитку підприємств 319
Пілявоз Тетяна Миколаївна, к.е.н., доцент,
Глущенко Лариса Дмитрівна, к.е.н., доцент,
Вінницький національний технічний університет

Наукове видання

**ЕКОНОМІЧНІ, ФІНАНСОВО-ОБЛІКОВІ
ТА ПРАВОВІ ПРОБЛЕМИ ДІЯЛЬНОСТІ
ПІДПРИЄМСТВ**

Колективна монографія

Головний редактор
Савчук Лариса Миколаївна – к.е.н., професор,
Національна металургійна академія України,
Науковий керівник теми «Методологія управління підприємствами
різних організаційно-правових форм та форм власності»
(державний реєстраційний номер 0107U001146)

Редактор: Сокиринська І.Г. – к.е.н., доцент

Відповідальний за випуск: Вишнякова І.В., к.е.н., доцент
e-mail: vichnykova@mail.ru

Формат 60x84/16. Ум. друк. арк. 21,0. Тираж 300 пр. Зам. № 027/16

Видавництво «Герда», 49000, м. Дніпро, пр. Д. Яворницького, 60
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи серія ДК №397 від 03.04.2001 р.

ISBN 978-617-7097-58-6

